

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, PED. PREȘC.,
METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. RROMANI MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (20 de puncte)

Drabaren o tēksto thaj xramosaren nūmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dīne maj tele!

/.../ Me sem i Alina thaj kamav te vakārav tumenqe palal jekh godāver živutro. La mamă si la jekh daj-kaxni deše kaxnōrrenča. Kamavas te khelav man kadale kaxnōrānča, tha` i daj kaxni na mukhel man. Kana žav karing lenθe, i kaxni phukhārel pesqe pora, bašel rušli. Te kamavas te „ćorav” laθar jekhe tiknorres – xutelās manθe. E mamāqi kaxni grīžisarel zoralas pesqe kaxnōrrenθar. Sa o dīves rodel le tiknenqe lače xabena.

Daraθar, nijekh aver kaxni anθar i bar na bešel paśal e kaxnōrrā kana xan. I māmī phendās kaj na sas la nijekhvar jekh daj-kaxni kaj te grīžisarel pesqe tiknenθar sar kadaja.

Kana kerdōl pes rāt, i kaxni astarel e ćokoča e mamāqi fista thaj i māmī žanel so si i vrāma te putarel o udar te aven e kaxnorrā andre te soven. I daj-kaxni žal paśal o bov, kothe kaj i māmī anglekerel lenqe e ratāqo xaben.

And-jekh palomezimēri, me thaj i māmī gelām k-e nište nāmurā and-o gav.

– Marinea! akhardās i māmī le papos. Te na bistres te putares o udar te šaj te avel i kaxni andre! Xatārdān, Marinea? /.../

(E mamāqi daj-kaxni, palal i Noemi Kordovan)

1. Arakhen e antonimurā vaś e alava: dīves, putarel, tiknorro!	3 pūnkturā
2. Nakhaven i sintagma „o lačo xaben” ka-e savorre kēzurā, nūmaj ka-o jekhipen!	6 pūnkturā
3. Nakhaven i kernavni/ o vērbo „sovel” ka-o avutno vaxt e indikativone modosqe.	6 pūnkturā
4. Ambolden and-i rumunikani čhib o jekhto alineato andar o tēksto dino maj opre!	5 pūnkturā

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (20 de puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Sunt 7 ceasuri fără 10 minute de dimineață. În biroul* registraturii generale a unei mari administrațiuni, impiegatul** își pregătește registrul, așteptând să bată ceasul ca să ridice oblonul de la fereștrua*** pe unde i se-nmânează corespondența oficială și petițiile particulare. Pe când se șterge de sudoare, gândind la cine știe ce, aude ciocănituri la oblonul lăsat. Se uită la ceasul său, [...]

Dă din umeri, se șterge iarăși și gândește mai departe... Ciocăniturile de afară au trecut; dar peste câteva momente iar încep cu mai multă tărie și insistență. Impiegatul dinăuntru se uită iar la ceas: 7 fără 2 minute. Dă din umeri, se șterge de sudoare și-și urmează gândirile intime... Ciocăniturile se-ndoiesc cu violență... În sfârșit, cele două minute au trecut: ceasul arată 7 punct. Impiegatul trage zăvorul și ridică oblonul, lăsând fereștrua închisă numai cu geamul. Se uită afară. La geam, e un domn, care așteaptă; probabil acela ciocănea. Impiegatul ridică și geamul:

– Dv. ciocăneați așa?

– Da.

- Dv. nu știți că biroul se deschide la 7?
– Ba da.

(adaptare după I.L. Caragiale, *Petițiune*)

* birou, birouri, s. n. - cameră în care lucrează funcționarii;

** impiegat, -ă, impiegati, -te, s. m. și f. - persoană care organizează și controlează mișcarea trenurilor într-o gară;

*** ferestruie - fereastră mică.

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul de mai sus:

1. Scrieți, din primul paragraf al textului dat, două cuvinte care conțin vocale în hiat. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în următoarea secvență: *Impiegatul trage zăvorul și ridică oblonul, lăsând ferestruia închisă numai cu geamul.* **4 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *ceasul* să aibă funcția sintactică de atribut. **2 puncte**
4. Transcrieți, din secvența următoare, propoziția secundară: *La geam, e un domn, care așteaptă; probabil acela ciocănea.* **2 puncte**
5. Redactați un text de maximum o pagină, în care să prezentați particularitățile unui text aparținând genului *epic* inclus în programa de concurs. **10 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *gen epic*;
- precizarea a două trăsături ale *genului epic*, existente în opera literară selectată;
- prezentarea detaliată a uneia dintre cele două trăsături precizate, valorificând textul ales;
- exprimarea unui punct de vedere cu privire la mesajul *textului epic* selectat.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **7 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **3 puncte** (*organizarea ideilor în scris și utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate și încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Pedagogie preșcolară

Redactați un eseu, de una-două pagini, în care să prezentați rolul *educației timpurii, ca dimensiune a învățării pe tot parcursul vieții*.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- definirea conceptului de *educație timpurie*;
- descrierea rolului hotărâtor pe care *educația timpurie* îl are în procesul de învățare pe tot parcursul vieții;
- susținerea unei opinii cu privire la rolul *educației timpurii, ca primă etapă a procesului de învățare pe tot parcursul vieții*.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului veți primi **15 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum o pagină.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maternă în învățământul preșcolar (15 puncte)

1. Sikaven, and-i rromani vaj rumunikani čhib, save si e etape/ e širda jekhe didaktikane khelipnasqe! **5 pûnturâ**

2. Xramosaren, and-i rromani vaj rumunikani čhib, sar ašti / šaj te kerel pes i kolaborăcia maškar i xurdelin thaj i komuniteta. **5 pûnturâ**

3. Sikaven, and-i rromani vaj rumunikani čhib, save evaluaciaqe metode labăren / utilizisaren and-i barôrri / xurdelin! **5 pûnturâ**

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

- a) Definiți conceptul de *joc didactic* în învățământul preșcolar. **3 puncte**
- b) Prezentați specificul principalelor tipuri de *jocuri didactice* în învățământul preșcolar, ținând cont de următoarele repere:
- precizarea a două tipuri de *jocuri didactice* folosite în învățământul preșcolar **4 puncte**
  - descrierea unuia dintre cele două tipuri de *jocuri didactice* precizate **8 puncte**